

СТРУКТУРА И ПРАВОМОЩИЯ НА РАЗСЛЕДВАЩИТЕ ОРГАНИ НА РУМЪНСКАТА ПОЛИЦИЯ КАТО ЧАСТ ОТ СЪДЕБНАТА СИСТЕМА

Юлиан Михай Новач⁴⁴

Главният инспекторат на румънската полиция е централният орган на полицията. Той разполага с обща териториална компетентност и направлява и ръководи дейностите на подчинените му полицейски поделения. Освен това Главният инспекторат на полицията разследва тежки престъпления, свързани с организираната престъпност, икономическата и финансовата престъпност, както и други престъпления, по делата за които надзор упражнява Прокуратурата към Върховния касационен съд.

Организационната структура на Главния инспекторат на румънската полиция включва генерални съвети, дирекции, служби и отдели, създадени със заповед на министъра на администрацията и вътрешните работи.

Според румънското право правомощия да извършват разследване имат следните дирекции: Дирекция „Разследване на престъпления“, Дирекция „Разследване на измами“, Независимата служба по въпросите на оръжията, експлозивите и токсичните вещества, Дирекция „Наказателни разследвания“, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност и контрол върху разпространението на наркотици“ и Дирекция „Транспортна полиция“.

Дирекция „Разследване на престъпления“ отговаря за предотвратяване и контрол върху престъпленията срещу личността, публичната собственост, държавната власт и обществения ред.

В международен аспект тази дирекция осъществява сътрудничество в областта на предотвратяване на престъпленията чрез т.нар. Национален център за връзка, както и чрез представителството на Интерпол в Румъния или непосредствено със сходни структури от други държави или международни организации.

Дирекция „Разследване на измами“ работи по специални процедури за предотвратяване на сериозни измами, свързани с корупция и организирана престъпност, и други измами, които засягат икономическите основи на Румъния и основните права на гражданите.

Служителите от тази дирекция са специализирани в извършването на действия по установяване на извършените престъпления и събиране на данни за образуване на наказателно производство.

Тези действия се извършват под ръководството и контрола на прокурора и по силата на негово разпореждане, когато става въпрос за икономически и финансови престъпления. В същото време тази дирекция извършва и разследвания по наказателни производства, образувани от прокурора.

⁴⁴ Юлиан Михай Новач е директор на Главния инспекторат на полицията на Министерството на вътрешните работи на Република Румъния. Притежава магистърска степен по международно право от университета в Букурещ и докторска степен по международни икономически отношения от Академията за икономически науки.

Независимата служба по въпросите на оръжията, експлозивите и токсичните вещества отговаря за:

- предотвратяване, разкриване и установяване на нарушения в областта на режима на оръжията и боеприпасите и при издаването на разрешения за притежаване на оръжие и боеприпаси на юридически и физически лица;
- предотвратяване, разкриване и установяване на престъпления в областта на експлозивните материали;
- гарантиране спазването на законите, които уреждат работата с токсични вещества;
- сътрудничество със сходни на нея ведомства от други страни и с международни организации, които осъществяват дейност в областта на оръжията, експлозивите и токсичните вещества.

Дирекция „Наказателни разследвания“ е част от Главния инспекторат на румънската полиция и е подчинена на заместник-главния инспектор на полицията. Това е централното звено на полицията, което разполага с обща компетентност в областта на разследването. На него са подчинени съответните звена от териториалните поделения на полицията.

След влизането в сила на всички промени в Наказателно-процесуалния кодекс на 1 януари 2004 г. дирекция „Наказателни разследвания“ участва активно в процеса на прилагане на новите разпоредби и оказва експертно съдействие на съответните териториални полицейски звена.

Дирекция „Наказателни разследвания“ участва в реформата и реструктурирането на съдебната полиция, поради което стратегията на дирекцията в краткосрочен и дългосрочен план са заложили следните основни цели:

1. Продължаване на институционалната и структурната реформа чрез изпълнение на концепцията за организацията и функциите на съдебната полиция;
2. Увеличаване на относителния дял на възстановените щети върху публична или частна собственост;
3. Задълбочаване на сътрудничеството с оперативните отдели за установяване на цялата престъпна дейност на разследваните лица, чрез създаване на смесени екипи за разследване на сложните наказателни дела;
4. Хармонизиране на връзките и партньорството с прокуратурата, с оглед провеждането на ефективно и законосъобразно разследване чрез: подобряване на взаимоотношенията с наблюдаващите прокурори; създаване на общи статистически индикатори за оценка на престъпността; провеждане на съвместни проверки от полицията и прокуратурата в звената със специфични проблеми; създаване на единна система от статистически показатели за производството в полицията и в прокуратурата, което вече е постигнато; създаване на електронна

система за проследяване на наказателните дела в съдебната система с единен номер на преписката.

Главна дирекция „Борба с организираната престъпност и контрол върху разпространението на наркотици“ е специализирано звено към Министерството на администрацията и вътрешните работи в рамките на Главния инспекторат на румънската полиция.

Тази дирекция има обща териториална компетентност, но не е самостоятелно юридическо лице и е подчинена на главния инспектор на румънската полиция.

Тя осъществява ръководство и контрол по отношение на дейността на всички териториални центрове, служби и поделения, които се занимават с борба с организираната престъпност и разпространението на наркотици.

Главна дирекция „Борба с организираната престъпност и контрол върху разпространението на наркотици“ е част от структурата на Главния инспекторат на румънската полиция и се състои от три отдела: отдел за контрол на организираната престъпност, отдел за борба с наркотиците и оперативен отдел.

В рамките на тези отдели има звена, специализирани в извършването на дейност в отделни области.

Главна дирекция „Борба с организираната престъпност и контрол върху разпространението на наркотици“ има териториални поделения за оперативна работа, чиято териториална компетентност е сходна с тази на прокуратурите към Върховния съд и окръжните съдилища.

В Главната дирекция на полицията в Букурещ има Отдел за борба с организираната престъпност и контрол върху разпространението на наркотици и 6 служби (по една за всеки окръг), които са подчинени от оперативна гледна точка на Главната дирекция на полицията в Букурещ, а от професионална гледна точка – на Главната дирекция „Борба с организираната престъпност и контрол върху разпространението на наркотици“.

В изпълнение на своите функции Главна дирекция „Борба с организираната престъпност и контрол върху разпространението на наркотици“ има следните правомощия:

- ръководи, направлява, контролира и подкрепя специфичните дейности, извършвани от териториалните поделения в рамките на тяхната компетентност;
- осъществява ръководството на агентите под прикритие и техническата поддръжка при стриктно спазване на закона;
- провежда оперативни действия за разкриване или проследяване на лица или организирани групи, които подготвят, извършват или са извършили престъпления, свързани с организираната престъпност и разпространението на наркотици;

- следи за извършването на престъпления, свързани с фалшификация на валута и кредитни карти и компютърни престъпления;
- занимава се с проблемите на трафика и незаконното разпространение на наркотици в страната и в международен план;
- разследва случаи на трафик на хора и органи, незаконни международни осиновявания, незаконна миграция и др.

В Главна дирекция „Борба с организираната престъпност и контрол върху разпространението на наркотици“ има служба на Националния комитет за контрол върху ядрените материали. Служителите от тази служба са специално обучени и се занимават с разследване на престъпления, свързани с незаконната търговия с ядрени материали и радиоактивни вещества.

Дирекция „Транспортна полиция“ е част от Генералния инспекторат на румънската полиция и се състои от три служби: полиция за железопътния транспорт, полиция за въздушния и водния транспорт и полиция за обществена сигурност и защита на пътниците, както и отдел за анализи. Тази дирекция организира и координира дейностите по осигуряване на обществения ред, защита на публичната и частната собственост и предотвратяване и разкриване на нарушения в областта на всички видове транспорт.